

Научно-исследовательские проекты научной библиотеки НаУКМА

Science Research Projects of the Scientific Library NaUKMA

Науково-дослідні проекти наукової бібліотеки НаУКМА

Казакова Н.В.

Научная библиотека Национального Университета "Киево-Могилянская Академия", Киев, Украина

Kazakova N.V.

Scientific Library of the National University "Kiev-Mohyla Academy", Kiev, Ukraine

В доповіді розглядаються науково-дослідницькі проекти бібліотеки, реалізація яких сприятиме відновленню (в різних формах) фондів славної Києво-Могилянської Академії, паралельне вивчення фондів сучасної Бібліотеки - як пам'ятника відродженої Академії та сподвижницького руху численних бібліотек, наукових та громадських організацій та осіб, якими подаровано понад 80 тис. прим. у 1992-1998 рр.

Science Research Projects of the Library are discussed in the report. Fulfillment of them would let to revive (in different forms) resources of famous Kiev-Mochyla Academy, parallel study of modern funds of the Library - as a memorandum of revival of Academy and devotee movement of many libraries, scientific and public organizations, private persons, which have given 80 thousand books in 1992-1998.

В доповіді розглядаються науково-дослідницькі проекти Бібліотеки, реалізація яких дозволила б відновити (в різних формах) фонди славної Києво-Могилянської Академії, з паралельним дослідженням фондів сучасної Бібліотеки - як пам'ятки відродженої Академії та сподвижницького руху численних бібліотек, наукових та громадських організацій та осіб, якими подаровано понад 80 тис. прим. у 1992-1998 рр.

Сучасні проблеми організації наукової роботи в університетській бібліотеці характеризуються декількома основними положеннями, які не сприяють розгортанню наукової діяльності в них. На державному рівні - невідповідність документів, що регламентують організацію наукової роботи університетських бібліотек, їх функціональним обов'язкам; на методологічному - нерозробленість типології наукової бібліотеки (університетської); на організаційному рівні - слабка координація у створенні міжбібліотечних наукових об'єднань, тимчасових творчих колективів для здійснення науково-дослідницьких проектів. Великі наукові бібліотеки не використовують наукового потенціалу університетських бібліотек у здійсненні масштабних досліджень, які репрезентують сучасний стан бібліотечної науки в Україні.

Науково-дослідницька діяльність Бібліотеки НАУКМА спрямована на здійснення низки наукових проектів, реалізація яких дозволила б відновити (в різних формах) фонди славної Києво-Могилянської Академії, з паралельним дослідженням фондів сучасної Бібліотеки - як пам'ятки відродженої Академії та сподвижницького руху численних бібліотек, наукових та громадських організацій та осіб, якими подаровано понад 80 тис. прим. у 1992-1998 рр.

В рамках проблеми "Києво-Могилянська Академія: історія та сучасність": планується проведення спільно з науково-дослідницьким центром "Спадщина НАУКМА" дослідження по відтворенню історичних фондів бібліотеки Києво-Могилянської Академії. Крім створення автоматизованої джерелознавчої бази даних про книжки та рукописи із зібрань Києво-Могилянської Академії, які наявні у фондах наукових бібліотек Києва, наукових центрів України, а також зарубіжних країн, проект передбачає придбання дублетів, вивчення попиту на старі видання із фондів Києво-Могилянської Академії серед наукової громадськості для створення CD-ROM на їх основі. Цей проект передбачає також видання серії CD-ROM, які б репрезентували у світі діячів Києво-Могилянської Академії. Наслідком великої пошукової роботи має стати створення повної бібліографічної бази даних про втрачені видання, архівні матеріали та документи, які містили інформацію про Києво-Могилянську Академію.

Бібліотекою розпочато роботу по вивченню та розкриттю найбільш цінної частини сучасного бібліотечного фонду, основу яку становлять колекції, (на сьогодні їх 14). Започатковано серію науково-бібліографічних видань про рідкісні фонди Бібліотеки "Бібліотечні колекції Наукової бібліотеки "Києво-Могилянської Академії": з демонстрацією їх на home-page Бібліотеки і паралельним виданням друкарським способом; підготовлено до друку "Каталог бібліотеки Я. Головача".

Практикується і видання матеріалів про цінні видання вже відродженої бібліотеки, зокрема покажчик змісту часопису "Арка".

З метою відображення наукового, педагогічного, культурно-освітнього життя сучасної Академії ведеться автоматизована бібліографічна база даних "НАУКМА: історія та відродження", друкованим варіантом її є поточний бібліографічний покажчик "Національний університет "Києво-Могилянська академія"... рр.". До друку підготовлено 2-й вип., до якого включено відомості про публікації викладачів НАУКМА за шість років.

Складовою роботи по вивченню історії фондів є дослідження книжкових знаків на виданнях, які зберігаються в науковій бібліотеці НАУКМА. З 1993 року Бібліотека має власний книжковий знак, автор якого Іван Крислач. Серед тих митців, що взяли участь у конкурсі на книжковий знак НБ НАУКМА були видатні митці сучасного книжкового знаку в Україні - Іван Крислач, Борис Романов, Орест Криворучко, Борис Куновський, Григор Корінь, Олександр Губарев тощо. Ці матеріали стали основою видання про книжковий знак наукової бібліотеки Національного університету "Києво-

Могиллянська академія” та книжкові знаки видань із колекцій Юрія Паславського, Володимира Старицького, Ярослава Головача тощо.

Третій блок питань, пов'язаний із тематикою вивчення історії української книги поза межами України і передбачає роботу за такими науковими-проектами “Література української діаспори у фондах Наукової бібліотеки НаУКМА”, “Фонди української книги в найбільших університетах Європи, США, Канади”.

Роботи по цих темах передбачають дослідження діяльності видавництв, наукових товариств з метою отримання інформації про ступінь зосередженості у фондах НБ НаУКМА найбільш цінних наукових видань старих років видання з профілю сучасної Академії.

Українська книжка зберігається у багатьох слов'янських колекціях світу: Російській Національній Бібліотеці, Бібліотеці Конгресу США, Слов'янського відділу Іллінойського Університету (США), Бібліотеці Наукового Товариства ім. Т.Шевченка (США, Канада), Слов'янській бібліотеці (Чеська республіка) тощо. Здійснення проекту “Фонди української книги в найбільших університетах Європи, США, Канади” буде сприяти поширенню серед наукової громадкості, зокрема студентства, відомостей про історію формування цих фондів, їх склад, можливості користування ними за допомогою системи INTERNET. Проект передбачає отримання інформації про використання української книжки в університетських книгозбірнях науковцями різних країн, можливості (або необхідність) активізації книгообміну між ціма інституціями та бібліотеками України.